

Opakovaně byly srovnávací testy pro 5. a 9. ročník nabízeny školám i ze strany státu, a to nejprve organizací CERMAT¹⁷ a nyní nově Českou školní inspekci. Přednostmi a nedostatky služeb poskytovaných v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání se podrobněji zabýváme v kapitole 3.

Mnohdy nabízejí externí organizace školám kromě hodnocení výsledků vzdělávání rovněž dotazníková šetření zjišťující zpětnou vazbu k práci školy od žáků, učitelů a rodičů.

Bohatou nabídku 30 autoevaluačních nástrojů pro podporu vlastního hodnocení škol vytvořil projekt *Cesta ke kvalitě*, realizovaný v letech 2009–2013. Tyto nástroje slouží k posuzování rozmanitých aspektů práce školy a umožňují porovnat danou školu s průměrem ČR. Jsou mezi nimi dotazníky pro žáky, zaměřené například na školní výkonovou motivaci žáků, postoje žáků ke škole, interakci učitele a žáků, strategii učení se cizímu jazyku, předcházení problémům v chování žáků, klima školní třídy. Dotazníky pro učitele jsou zaměřené na klima učitelského sboru a připravenost školy k inkluzivnímu vzdělávání, dále byly vytvořeny dotazníky zaměřené na posouzení vedení, hospitační a posuzovací archy sloužící k posouzení metod a forem výuky. Každý nástroj je doprovázen podrobným popisem, který specifikuje zacílení nástroje, poskytuje pokyny k jeho administraci a k interpretaci jeho výsledků. Tyto nástroje jsou pedagogům k dispozici na portále RVP a z hlediska profesionality zpracování vysoce převyšují standard dostupný v ČR.¹⁸

Příklad 1.1 Rámec pro vlastní hodnocení školy vyvinutý v projektu Cesta ke kvalitě

Jedním z nástrojů byl např. Rámec pro vlastní hodnocení školy, který postihoval následující oblasti kvality práce školy (pro řadu oblastí uvedených v rámci zároveň poskytl projekt hodnotící nástroje):

- 1 Podmínky ke vzdělávání
 - 1.1 demografické
 - 1.2 personální
 - 1.3 bezpečnostní a hygienické
 - 1.4 ekonomické
 - 1.5 materiální
- 2 Obsah a průběh vzdělávání
 - 2.1 školní vzdělávací program
 - 2.2 plánování výuky
 - 2.3 podpůrné výukové materiály
 - 2.4 realizace výuky
 - 2.5 mimovýukové aktivity

¹⁷ CERMAT vznikl koncem 90. let 20. století jako divize Ústavu pro informace ve vzdělávání s cílem připravit reformu maturitní zkoušky (CEntrum pro Reformu MATuritní zkoušky). Časem byl přejmenován na Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání a jeho osamostatnění z Ústavu pro informace ve vzdělávání bylo dáno školským zákonem a datováno od 1. 1. 2006 jako organizační složky státu přímo řízené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Od roku 2009 je CERMAT příspěvkovou organizací.

¹⁸ Veškeré materiály pro školy z projektu *Cesta ke kvalitě* jsou dostupné na webu NUOV (nyní součást Národního ústavu pro vzdělávání) <http://www.nuov.cz/ae/harmonogram-zverejnovani-a-detailnejsi-popis-evaluacni?highlightWords=ov%C4%9B%C5%99en>.